

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор
з науково-методичної та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

" 04 " _____ 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

3.3.1.2.ППП ПЕДАГОГІЧНА ТВОРЧІСТЬ

Напрямок підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»

Педагогічний інститут

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 0322
 (підпис) _____ (прізвище, ініціали)
« _____ » _____ 20 16 р.

Київ – 2016 рік

Педагогічна творчість: роб. навч. прог. [для студентів напряму підготовки 6.010101 «Дошкільна освіта»] / уклад. В. І. Дем'яненко. – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016.

Розробник:

Дем'яненко Валентина Іванівна, викладач кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма обговорена і затверджена на засіданні кафедри педагогіки та психології Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Протокол № 6 від «01» лютого 2016 року

Завідувач кафедри педагогіки та психології

 Г. І. Іванюк

Заступник директора Педагогічного інституту з науково-методичної та навчальної роботи

 М. А. Машовець

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 1	Галузь знань 0202 «Педагогічна освіта»	Нормативна дисципліна	
	Напрямок підготовки 6.010101 Дошкільна освіта		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): вихователь дітей дошкільного віку	Рік підготовки	
Змістових модулів – 1		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 36 год.		Семестр	
		6-й	6-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «бакалавр»	8 год.	2 год.
		Семінарські	
		6 год.	2 год.
		Самостійна робота	
		20 год.	32 год.
		Модульний контроль	
		2 год.	–
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Педагогічна творчість»: узагальнення і синтез психолого-педагогічних знань, професійних практичних умінь і навичок студентів, формування готовності оптимально і творчо використовувати їх у майбутній діяльності на основі теоретичного осмислення суті педагогічного процесу як цілісної системи і чітко вираженої гуманістичної спрямованості.

Завдання дисципліни:

- формування у студентів знань щодо змісту професійної діяльності фахівця з дошкільної освіти, її цілісний, гуманістичний і творчий характер;
  - засвоєння методів дослідження педагогічної творчості та перспектив її розвитку як науки;
  - ознайомлення зі структурою творчого педагогічного процесу та психолого-педагогічними умовами формування творчої особистості (вихователя і вихованця);
  - розвиток педагогічних здібностей як основи для педагогічної творчості;
  - вдосконалення компонентів внутрішньої і зовнішньої педагогічної техніки;
  - формування знань про основні напрямки, зміст, методи виховання, самоудосконалення, самовиховання творчих здібностей особистості.
- У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**
- сутність педагогічної творчості вихователя;
  - творчість як основу інноваційного досвіду вихователя, умову його вивчення та впровадження;
  - роль педагогічної творчості у майстерності самопрезентації вихователя дітей дошкільного віку;
  - значення творчості у реалізації психолого-педагогічних, фахово-методичних та спеціальних умінь вихователя;
  - особливості застосування творчості у професійному самовихованні та самовдосконаленні вихователя.

Уміти:

- застосовувати вміння педагогічної техніки та власну педагогічну творчість;
- використовувати творчість як основу для власного інноваційного досвіду, умову для вивчення та впровадження досвіду інших вихователів;
- використовувати педагогічну творчість для власного професійного самовдосконалення;
- творчо здійснювати власну самопрезентацію в роботі з дітьми дошкільного віку, їх батьками, колегами;
- творчо реалізовувати психолого-педагогічні, фахово-методичні та

спеціальні уміння.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I

СУТНІСТЬ І СПЕЦИФІКА ТВОРЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 1. Педагогічна творчість та професійно-педагогічна майстерність вихователя

Педагогічна творчість як предмет педагогіки творчості. Базові поняття педагогічної творчості, їх характеристика. Педагогічна творчість і педагогічна майстерність вихователя. Педагогічна ситуація і педагогічна задача, їх місце в освітньому процесі дошкільного навчального закладу. Етапи розв'язання педагогічної задачі.

Тема 2. Творчість як основа інноваційного досвіду вихователя, умова його вивчення та впровадження

Передовий педагогічний досвід, його сутність. Класифікація передового педагогічного досвіду. Характеристика окремих груп. Критерії використання передового педагогічного досвіду. Вивчення, узагальнення і впровадження в практику досягнень передового педагогічного досвіду. Особливості організації інноваційної діяльності в дошкільному навчальному закладі.

Тема 3. Педагогічна техніка як основа педагогічної творчості вихователя

Поняття «педагогічна техніка» в історичному розвитку. Сутність понять «техніка», «педагогічна техніка», «педагогічна техніка вихователя дошкільного навчального закладу», «психологічна техніка». Складники педагогічної техніки. Внутрішня техніка педагога. Способи керування психічним станом через вплив на емоційну, інтелектуальну та волюву сферу. Зовнішня техніка педагога, її елементи. Невербальна комунікація, характеристика її складників. Структура та особливості педагогічної техніки вихователя дошкільного навчального закладу.

Тема 4. Психолого-педагогічні умови творчої взаємодії в педагогічному спілкуванні

Спілкування як найвищий сенс педагогічної діяльності. Комунікативність, її сутність, характеристика основних компонентів. Способи комунікативного впливу. Творчість у застосуванні вихователем переконань і навіювань у професійній діяльності. Соціальна перцепція, її сутність. Механізми взаєморозуміння та ефекти перцепції. Стратегії творчої взаємодії у спілкуванні як характеристика інтерактивного компонента педагогічної взаємодії.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин								
	денна форма					Заочна форма			
	усього	у тому числі				усього	у тому числі		
		лекція	семінари	самостійна робота	МКР		лекція	семінари	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль 1									
Змістовий модуль 1. СУТНІСТЬ І СПЕЦИФІКА ТВОРЧОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВИХОВАТЕЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ									
Тема 1. Педагогічна творчість та професійно-педагогічна майстерність вихователя.	9	2	2	5		10	2	-	8
Тема 2. Творчість як основа інноваційного досвіду вихователя, умова його вивчення та впровадження.	7	2	-	5		8	-	-	8
Тема 3. Педагогічна техніка як основа педагогічної творчості вихователя.	9	2	2	5		10	-	2	8
Тема 4. Психолого-педагогічні умови творчої взаємодії в педагогічному спілкуванні.	9	2	2	5		8	-	-	8
Модульний контроль	2				2				
Разом за змістовим модулем 1	36	8	6	20	2	36	2	2	32
Усього годин	36	8	6	20	2	36	2	2	32
Модуль 2									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
МКР	2						-		
Усього годин	2						-		

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Професійний портрет сучасного вихователя дошкільного навчального закладу	2
2.	Взаємозв'язок педагогічної та театральної діяльності	2
3.	Культура спілкування вихователя дошкільного навчального закладу	2

5. Теми семінарських занять

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Кількість балів								
1.	<p>Педагогічна творчість та професійно-педагогічна майстерність вихователя</p> <p>1. Проаналізувати публікації у фахових виданнях за 2015-2016 рр. і визначити пріоритетні напрями творчої діяльності вихователя дошкільного навчального закладу. Інформацію оформити за схемою:</p> <table border="1" data-bbox="316 1272 1120 1541"> <thead> <tr> <th>№ з/п</th> <th>Автор, назва публікації</th> <th>Джерело (назва фахового видання, рік, номер, сторінки)</th> <th>Питання, які розглядаються</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>2. Зробити цитатник праць А. С. Макаренка «Деякі висновки з мого педагогічного досвіду», «Про мій досвід».</p>	№ з/п	Автор, назва публікації	Джерело (назва фахового видання, рік, номер, сторінки)	Питання, які розглядаються					4	10
№ з/п	Автор, назва публікації	Джерело (назва фахового видання, рік, номер, сторінки)	Питання, які розглядаються								

2.	<p>Творчість як основа інноваційного досвіду вихователя, умова його вивчення та впровадження</p> <p>1. Ознайомитись із передовим педагогічним досвідом роботи вихователя дошкільного навчального закладу – бази практики (прізвище та ім'я вихователя, місто, № ДНЗ, вікова група, тема досвіду) та проаналізувати його за алгоритмом вивчення: мета, завдання, зміст, форми, методи, засоби.</p> <p>2. Ознайомитись із досвідом роботи переможців Всеукраїнських конкурсів «Кращий дошкільний навчальний заклад 2014/15 року», «Кращий вихователь дошкільного навчального закладу 2014/15 року» та описати його (досвід одного ДНЗ або одного вихователя за вибором студента).</p>	5	10
3.	<p>Педагогічна техніка як основа педагогічної творчості вихователя</p> <p>1. На основі аналізу зовнішнього вигляду героїв портретів Т.Г. Шевченка («Казашка Катя», «Хлопчик розпалює грубку», «Портрет дівчини з собакою», «Портрет А.С. Ускової з донькою Наташею» «Портрет дітей В. М. Рєпніна») скласти уявлення про внутрішній стан дітей, що зображені на картинах, та занотувати їх.</p> <p>2. Розробити ескізи моделей одягу для вихователя дітей дошкільного віку (5 моделей), враховуючи критерії «правильного одягу» та особливості його професії. Підготувати коментарі до них.</p>	4	10

4.	<p>Психолого-педагогічні умови творчої взаємодії в педагогічному спілкуванні</p> <p>1. Скориставшись прийомами розвитку уяви придумати казку для дітей, що допоможе їм краще уявити тему (наприклад, казка «День народження Миколки», де дійовими особами можуть стати букви (або цифри), що завітали в гості з далекої країни «Азбуки» (або «Математики») з подарунками і цікавими історіями).</p> <p>2. Скориставшись рекомендаціями відомого вченого В.А. Кан-Калика, автора книги «Учителю о педагогическом общении» щодо вдосконалення техніки педагогічного спілкування, скласти пам'ятку для вихователів «Як поводитися з батьками вихованця, яких ви запросили для вирішення проблемної ситуації з приводу виховання їхньої дитини?» (Кан-Калик В. А. Учителю о педагогическом общении / В. А. Кан-Калик – М. : Просвещение, 1987. – 190 с.).</p>	5	10
	Разом	20	40

7. Методи навчання

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1. За джерелом інформації:

– словесні: лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція), пояснення, розповідь, бесіда.

– наочні: ілюстрація, демонстрація, використання комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація).

– практичні: вправи.

2. За логікою передачі і сприймання навчальної інформації:

індуктивний, дедуктивний, аналітичний, синтетичний.

3. За ступенем самостійності мислення:

репродуктивний, проблемного викладу, частково-пошуковий (евристичний), дослідницький.

4. За ступенем керування навчальною діяльністю:

під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з науковими джерелами, виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1. Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальна дискусія, пізнавальна гра, створення ситуації пізнавальної новизни, створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

2. Методи стимулювання обов'язку і відповідальності: роз'яснення значимості учіння, пред'явлення навчальних вимог, заохочення й осудження в учінні.

8. Методи контролю

Метод усного контролю, метод письмового контролю, метод тестового контролю, метод програмованого контролю, метод самоконтролю, модульна контрольна робота.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота					Макс. кількість балів	Залік	Сума
Форми роботи	Змістовий модуль I						
Лекції	T1	T2	T3	T4	4	-	100
	1	1	1	1			
Семінарські заняття	10+1	10+1		10+1	33		
Самостійна робота	10	10	10	10	40		
МКР	25				25		
ВСЬОГО – 102 б.					К – 1,02		

Шкала оцінювання

Оцінка	Значення оцінки	Оцінка за шкалою Університету
A	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками	90 – 100 балів
B	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок	82 – 89 балів
C	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок	75 – 81 балів
D	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності	69 – 74 балів

Е	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)	60 – 68 балів
FX	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання	35 – 59 балів
F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни	1– 34 балів

10. Методичне забезпечення

- опорні конспекти лекцій;
- мультимедійні презентації;
- навчальні посібники;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

11. Рекомендована література

Базова

1. Загородня Л. П. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу : навч. посіб. / Л. П. Загородня, С. А. Тітаренко. – Суми : Університетська книга, 2010. – 317 с. *
2. Педагогічна майстерність : Підручник / [І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.]; За ред. І. А. Зязюна. – 2-ге вид., допов. і переробл. – К. : Вища шк., 2004. – 422 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ex.ua/5074950> *
3. Педагогічна майстерність : Хрестоматія : Навч. посіб. / Упоряд. І. А. Зязюн, Н. Г. Базилевич, Т. Г. Дмитренко та ін.; За ред. І. А. Зязюна. – К. : Вища шк., 2006. – 606 с. : іл. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/147648/> *
4. Пихтіна Н. П. Педагогічна творчість : навч. посіб. / Н. П. Пихтіна. – Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2012. – 175 с. **
5. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості : Підручник / С. О. Сисоєва. – К. : Міленіум, 2006. – 346 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.twirpx.com/file/147940/> *

Допоміжна

1. Беленька Г. В. Вихователь дітей дошкільного віку : становлення фахівця в умовах навчання : монографія / Г. В. Беленька. – К. : Світич, 2006. – 304 с. **

2. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація : навч. посіб. / Н. П. Волкова. – К. : Вид. центр «Академія», 2006. – 256 с.**
3. Гиппенрейтер Ю. Б. Общаться с ребенком. Как? / Ю. Б. Гиппенрейтер. – М. : АСТ, 2008. – 138 с.**
4. Кан-Калик В. А. Педагогическое творчество / В. А. Кан-Калик, Н. Д. Никандров. – М. : Педагогика, 1999.– 144 с.**
5. Кульчицкая Е. И. Сирень одаренности в саду творчества / Е. И. Кульчицкая, В. А. Моляко. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2008. – 316 с.**
6. Машовець М. А. Вступ до спеціальності: дошкільна освіта. Модуль 2: навч. посіб. / М. А. Машовець, В. І. Дем'яненко. – 2-ге вид., допов. – К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2013. – 192 с.*
7. Станіславський К. С. Робота актора над собою / К. С. Станіславський; За ред. Ф. Гаєвської, перекл. Т. Ольховського. – К. : Мистецтво, 1953. – 672 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.lib.ru/CULTURE/STANISLAWSKIJ/akter.txt> **
8. Філоненко М. Психологія спілкування: Навчальний посібник / М. Філоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 224 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.lib.nau.edu.ua/booksfor nau/2008/Psiholog_spilk-Filonenko.pdf **

* – в бібліотеці Педагогічного інституту

** – в бібліотеці кафедри педагогіки і психології